

Mariager Vand amba Beretning 2023

**til generalforsamlingen tirsdag den 13. marts 2024
i Saltcentret Ny Havnevej 6 Mariager.**

Indledning:

Vores drift af vandværket har i år meget travlt og meget atypisk.

Fra 2022 til nu er vi gået fra 1505 til nu 1607 forbrugere. (1305 i 2007)

Vores salg i 2023 er 201.730 m³. En reduktion på 3,1%. Skyldes ændringer ved 2 landbrugsejendomme. Forbrug forventes at stige med 5 – 10.000 m³ i 2024/25

Vores vandkvalitet er høj, Høj kvalitet får man ikke automatisk, vores råvand i området omkring Mariager er rigtig godt, men det skal ved blive med at være godt beskyttet og vi skal behandle det med god hygiejne i vores vandbehandling.

Intet kommer af sig selv.

I 2023 har vi haft et meget stort brud på en ledning på Skråvejen, der sandsynligvis har løbet et stykke tid.

Ledningsbrud var omkring en stophane placeret mellem nogle store betonplader, vandet var løbet ned i undergrunden og kunne først ses, da vi fik sne i december mdr.

Vores spildproces ligger på 8,6 %, og er ikke et acceptabelt niveau. Tidligere har det ligget på 2,5 til 4%.

PT arbejder vi med at forbedre overvågning, så vi finder mulige spildkilder hurtigere.

Men alligevel, hold øje åbne, når der er våde pletter i have eller på vejen. TAK

Administration og teknisk drift:

I 2023 har vi måttet ændre i vores driftsorganisation:

- Vores administration fortages stadig med Regnskabskontoret ved Frank Damgaard Kristensen. Dette er vi meget tilfredse med.
- Ravnborg Vand har passet Mariager Vand siden vi overtog værket fra Mariager Kommune, Lars Ravnborg har altid deltaget aktivt og effektivt i vores udvikling af vandværket, men da han blev tilbudt job i USA af Udenrigsministeriet, slog han til. Så vi måtte finde nye veje.
- Pr. 1/6 overdrog vi nøglerne til PC Brøndboring fra Skive til at overtage vores service af vandværk og vores forbrugere. PC Brøndboring købte Ravnborg Vand og overtog Jan Brix. Så vi startede ikke helt fra 0.
PC Brøndboring er et anerkendt firma indenfor drikkevandsbranchen, men det tager tid at lære både Mariager by, vores anlæg og vores forbrugere ønsker at kende.
Uanset firma skift oplever vi, at vores forbrugere får en god og venlig vejledning, når de henvender sig.
- Nationalrevision her i Mariager foretager vores revision, dog med nyt navn Grant Thornton i Randers.
- Sparekassen Kronjylland ordner stadig vores bankdrift.
- Vi har døgnvagts aftaler med PC Brøndboring og True Entreprenøren.

Vandkvaliteten: er helt i top. Analysefirmaet SGS Analytec har foretaget den løbende kontrol af vandet.

I alt har vi fået foretaget:

- 6 borings kontroller (bla. Ekstra PFAS og pesticid målinger)
- 6 kontroller ved afgang vandværk + 6 kontroller ved trykforøgere.
- 18 kontroller ved forbrugere (bla. PFAS og pesticid målinger)

Vi har nu testet såvel i 2020,2022 samt i 2023 for PFAS-forbindelser, alle målinger er langt under grænseværdier.

Opgaver i 2023:

Der har været rigtig mange opgaver i 2023:

- Overtagelse af Hou by og Hou Skov Vandværks forbrugere:

I 2022 fik de første følere omkring evt. samarbejde, i januar / februar tog det for alvor fart. I marts / april 2023 blev endelige aftaler underskrevet, så arbejdet kunne starte. Vi satte speed på projektet, så vi kunne få Ravnborg Vand til at udføre projekt inden sit jobskifte.

Den 1/6 -2023 blev de nye forbrugere tilkoblet.

Der er lagt ny hovedledning på Houvej og nye trykforøger i Hou by. Boring og pumpehus er lukket og demonteret.

I alt 66 forbrugere er tilkoblet.

- Overtagelse af Kjellerup / Gunnerup Vandværk:

I sommeren 2023 havde Kjellerup / Gunnerup vandværk har haft problemer med vandkvaliteten. På den baggrund blev vi kontaktet og den 28/8 lavede vi aftale om overtagelse og lukning af deres vandværk.

Den 2/10 – 2023 blev de nye forbrugere tilkoblet. I alt 23 forbrugere er tilkoblet.

- Ændringer i takstblad:

I 2022 var der faldet en dom vedr. betalinger af faste afgifter til vandværker.

Dommen fastslog at det var muligt at opkræve faste afgifter af alle forbrugere, også af boligkomplekser med mere en 1 boligenhed / erhvervsenhed.

På den baggrund gik vi igennem vores forbrugere kartotek / faktiske forhold. Her fandt vi nogle uregelmæssigheder i forhold til vores ændrede takstblad. Dette har medført at vi pr. 1/7 -2023 opkræver fast afgifter af alle boligenheder / erhvervsenheder.

For både Hou by vandværk og Kjellerup / Gunnerup vandværks vedkommendes har vi indført en ekstra fast afgift til takstbladet – i alt 880 kr. indtil og med 2032.

- Indkøring af PC-brøndboring:

- Man overtager ikke umiddelbart driften af et vandværk og det antal forbrugere vi har.

Det kræver indkøring / lokalkendskab og forståelse for hvordan vi driver vandforsyning. I startet afholdt vi ugentlige opfølgingsmøder, som nu er reduceret til månedlige.

PC Brøndboring skulle kende vores anlæg, vores systemer ”SRO, LER, samt lære vores rutiner omkring samarbejdet mellem Regnskabskontoret / forbrugere / bestyrelse.

Vi har fået en dygtig samarbejdspartner, selv om vi har visse udfordringer med afstand / lokalkendskab.

- Vandværker og boringer:

- I 2023 har vi foretaget kontrol af vores boringer på Himmelkol.

Vi har fået foretaget en videooptagelse af fore røret, en trykprøvning samt fået lavet en

flowlokning for at se hvor vandet strømmer til pumpen. Undersøgelse er foretaget på begge boringer, begge boringer er i god stand, vi skiftede dog den ene elmotor på pumpen, samt påsatte nye dæksler på toppen i rustfri stål.

Regnvejret har også drillet os i denne proces, vi har måttet lave ny vej op til boringer, da vi ikke kunne komme derop selv med 4 hjultrækker bil.

Grundvandet har også stået højere end normalt, vi har døjet med lidt vand i bunden af brøndene, vi har derfor installeret en pumpe til at holde evt. grundvand vand væk.

For at kunne dette er der trukket nyt strømkabel og en fiberforbindelse til forbedret overvågning.

- I 2024 er det vores plan at udføre samme kontrol på Fælledvej vandværket.

- Svenstrup vandværket er lukket ned, i foråret 2024 lukkes der endeligt.

Vi forsøger at sælge grunden.

- **Nødforsyning:**

- I 2023 indkøbte vi en 88 KW nødstrømsgenerator og fik foretaget tilpasninger af vores elinstallationer på Fælledvej og Himmelkol. Vi har haft dem i gang 3 gange, alle ved planlagte strømafbrudelser. Vores generator står i garage i Hadsund og køres ud til forbrugssted når der er behov. (Står på trailer)

Vi har siden arbejdet videre, med evt. andre tekniske løsninger (nødbatterier etc.), men de er alle mindre effektive.

I 2024 er vores plan at etablere en permanent nødforsyning på begge værker, med automatisk opstart, ved strømsvigt.

Løsning forventes etableret medio 2024.

- **SRO anlæg:**

- I 2023 er vi opstartet en proces med at få automatiseret flere af de data vi får ud af vores SRO anlæg. Formålet er at få at sikre vores anlæg kører omkostningsmæssig forsvarlig, med hurtig indgriben ved fejl etc.

- **Ledninger og trykforøgere:**

- I 2023 har vi lagt ny ledning ud af Hou vej, samt etableret en ny trykforøger også i Hou. Derudover har vi fået ny pumpe og ny regulering installeret på vores trykforøger på Fjordgade. Vi har haft reparation af ledninger på N.W. Gadesvej, Kirkegade, samt det før omtalte brud på Skråvejen.

Fjernvarmen fik grave tilladelse til at udføre arbejde i Vestergade. Vi havde indtil til i år kørt parløb vedr. Vestergade projekt hvor Mariagerfjord Kommune vil have os til at bidrage med økonomi til deres omlægning af pig-sten. Vi har indtil nu ikke kunnet få gravetilladelse, men ved en fejl i Kommunens behandling fik Fjernvarmen lov og fik udført deres arbejde. Vi prøvede også at få vores tilladelse, men fik afslag.

Vores ledning i Vestergade er en støbejernsledning, den er ikke utæt, så vi venter bare.

Vi forventer ikke at går med i projekt:

I 2024 følger vi Mariagerfjord Kommunes / Mariagerfjord Vands projekter på Havnen.

Derudover har vi modtaget renoveringsplan for Mariager vedr. separering, men vi er ikke bekendt med tidsterminer.

- **Målere:**

Udskiftet 244 målere i parti 1 i 2023.

Alle målere skiftes hver 9 år.

Ud over at skifte målere, tilser vi også at lukkehane virker inde i huset / alternativ stophane.

Der hvor der er behov for en ny, monterer vi en ny lukkeventil.

I parti 1 har vi skiftet i alt 30 lukkeventiler og fortaget 10 andre mindre reparationer.

Vi har kun ansvar for måler, men det er også i vores interesse at forbrugerne kan lukke for deres vand hvis nødvendigt. Derfor udfører vi det som en service.
I 2024 er det Asferg Smede og VVS der skifter i alt 212 målere.

- **BNBO sikring:**

På Himmelkol har vi haft møder og forhandlet med lodsejer vedr. 0,9 ha. Vi har ikke kunnet opnå enighed med lodsejer om restriktioner for anvendelse af pesticider. Der er indkaldt til taksationskomitemøde den 19.marts 2024. Deklaration er gennemført i 2023, kun erstatning mangler.

Private lodsejere: Der er ikke mulighed for at lave forbud mod pesticider på private ejendomme, men vi henstiller til at brugen minimeres eller helts stoppes helt. Ganske lidt sprøjtegift kan gøre millioner af liter vand ubrugeligt.

Indsatsområder: Alle opgaver vedr. indsatsområder er udsat til medio 2024, da regering vil revurdere områderne med behov for restriktioner.

- **Saltudslip:**

Den 7/7 kunne vi læse i Nordjyske af der var sket et udslip som slog fisk ihjel i Munkholmanlægget. I første omgang udlagt som varmen og vejret.
Siden hen kom det frem at det var et udslip af salt.

Udslippet var på ca. 358 tons salt i perioden 25/6 – 5/7 -2023. I alt 11 dage.

Der er udledt ca. 4,7 m3 pr. time.

Kontakt fra kommunen den 8/7, kontakt med Danske Salt den 10/7 omkring officiel pressedækning.

Det mest kritiske for os er selve spildstedet.

Kommunen lavede et påbud hvor såvel risiko for nedsivning på Himmelkol og Fælledvej blev undersøgt.

Man har foretaget boreprøver ned til lerlaget ca. 15 meters dybde.

Ud fra disse har NIRAS beregnet at udslippet før kloak, er ca. 9,25 tons.

Konklusion fra NIRAS – side 16 i NIRAS-rapport.

Læring af dette – forurening kan ske, det kan ske hurtig – er Virksomhederne klar / Kommunen klar / er vi klar. ?

- **Fremtidens opgaver:**

- Sidste år startede vi en proces med at arbejde med verdensmålene, stadig med vores hovedfokusområde at sikre rent drikkevand, i en stabil og rigelig mængde.

- Vi har ændret vores vandværksgrunde til vild natur, som er insekt og fugle venlige.
- BNBO-områder er indført både på Himmelkol og Fælledvej.
- I 2024 har vi lavet aftale med en biavler, som opstiller 2 bistader på Himmelkol.
- Og i de efterfølgende år, arbejde videre med grundvandssikring.

- **Bæredygtig energi, ansvarligt forbrug og produktion:**

- I efteråret 2023 startede vi en proces på at undersøge mulighederne for af anvende solceller / batteri løsninger for en del af vores elforsyning, vi arbejder lige nu med 3 forskellige leverandører om en evt. løsning.
Vores plan er at få lavet et projektoplæg, søge tilskud ved Norlys vækstpulje, og derefter igangsætte projekt. Forventes finanseret gennem Kommune Kredit.
- I efteråret startede vi op med en bedre og mere systematisk opfølgning på elforbrug / vandspild. I starten manuelt, men mere og mere pr. automatik.
-

- **Ligestilling mellem kønnene, industri, innovation og infrastruktur og partnerskaber for handling:**

- I forbindelse med generalforsamling har vi forsøgt at finde potentielle interesserede nye medlemmer til bestyrelsen, og vi tror at de 2 nye personer vi foreslår som nye medlemmer / suppleanter vil gøre et godt stykke arbejde for Mariager Vand. De er begge yngre og af forskelligt køn.
- Vi har besøgende fra Mariager Skole, men dette vil vi gerne udbygge i 2024, så vores plan er at starte et projekt op med udbredelsen af viden om vand på et højt fagligt niveau.
- I 2024 er opstartet med at lave en ny, mere informativ hjemmeside. Vi har startet samarbejde med Viden Porten. Vi forventer at den nye hjemmeside er i drift i juni 2024.

Afsluttende bemærkninger

Vores afregnede priser er stadig meget konkurrencedygtige, vi ligger stadig godt placeret i forhold til vores nabo værker både med hensyn til vandpriser og div. afgifter.

Derudover er der foretaget en teknisk benchmarking på vores drift, her ligger vi også godt placeret i forhold til vores nabovandværker og generelt i markedet.

Vores brudfrekvens, vores energiforbrug og vores vandspild er generelt lave i forhold til vores nabovandværker og generelt i markedet

Mariager Vand A.m.b.a. har krævet en stor indsats af bestyrelsen og vores samarbejdspartnere i 2023 og jeg vil takke alle for en god indsats af alle.